

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
(назва факультету/навчально-наукового інституту)
Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва
(назва кафедри, що забезпечує викладання)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету
_____ Євгенія НОВАК
“*28*” _____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Професійна майстерність
(назва навчальної дисципліни)
_____ обов'язкова _____

Освітньо-професійна

програма Декоративне мистецтво та ремесла

Спеціальність В3 Декоративне мистецтво та ремесла

Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

Мова навчання _____ українська _____

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Професійна майстерність» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Декоративне мистецтво та ремесла»

Розробник (ки):

Курик Дмитро Миколайович – асистент кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, заслужений майстер народної творчості України, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України

Городинська Анастасія Олегівна - асистент кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, аспірантка Київського національного університету технологій та дизайну

Викладач (чі), що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Жаворонкова Мирослава Іллівна – доцент, завідувачка кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, заслужений майстер народної творчості України, членкиня Спілки дизайнерів України

Курик Дмитро Миколайович – асистент кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, заслужений майстер народної творчості України, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України

Городинська Анастасія Олегівна - асистент кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, аспірантка Київського національного університету технологій та дизайну

Погоджено з гарантом ОП **Мирослава ЖАВОРОНКОВА**

Затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол No 2 від «22» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Мирослава ЖАВОРОНКОВА**

Схвалено методичною радою факультету АБДПМ

Протокол No 1 від «25» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Оксана ГАЛУНКА**

Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «**Професійна майстерність**» є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Декоративне мистецтво та ремесла» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Предметом її вивчення є практичне оволодіння різними художніми та декоративно-ужитковими техніками, розвиток навичок експериментування з матеріалами, формами та методами, а також засвоєння прийомів моделювання і створення предметних виробів.

Робочою програмою освітньої компоненти «**Професійна майстерність**» визначено мету та завдання вивчення дисципліни, передбачено формування у здобувачів фахових компетентностей, розвиток творчого мислення та вміння самостійно працювати з художніми матеріалами й інструментами. У ній окреслено програмні результати навчання, критерії оцінювання практичних і творчих досягнень студента та інші ключові структурні елементи, що забезпечують цілісність і практичну спрямованість дисципліни.

Мета освітнього компоненту

Освітній компонент «**Професійна майстерність**» є основою фахової підготовки майбутнього художника-декоратора та реставратора. Він ґрунтується на послідовному оволодінні техніками і прийомами роботи з різними матеріалами, що дозволяє студентам розвивати креативність, експериментувати, моделювати та створювати предметні вироби. Система навчальних завдань передбачає поступовий перехід від простих вправ до комплексних творчих проєктів, що допомагає здобувачам освіти у майбутньому вирішувати будь-які завдання, пов'язані з художньо-практичною діяльністю.

Завдання освітнього компоненту

Основним завданням освітнього компоненту «**Професійна майстерність**» є розвиток у студентів практичних умінь і навичок роботи з різними художніми техніками та матеріалами, оволодіння прийомами експериментування, моделювання та проєктування. Дисципліна формує здатність реалізовувати творчі ідеї в матеріалі, створювати авторські вироби та художні об'єкти.

Прекрекізити

Засвоєння навчальної дисципліни «**Професійна майстерність**» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок, отриманих під час вивчення дисциплін: «Рисунок», «Композиція», «Академічний живопис», «Пластична анатомія». Ефективність опанування значно підвищують такі курси, як «Основи реставрації та копіювання творів мистецтва», «Історія сучасного мистецтва», «Техніки декоративного мистецтва».

Пострекізити

Вивчення дисципліни «**Професійна майстерність**» є фундаментом для здобуття компетентностей, передбачених освітньою програмою, та необхідною базою для виконання кваліфікаційних робіт, створення авторських колекцій і виробів, а також успішного проходження практик.

Результати навчання

Студент повинен:

знати:

- властивості й художні можливості різних матеріалів;
- основні техніки обробки та декорування;
- правила побудови предметної форми й композиції у виробі;
- принципи художнього моделювання та експериментування.

вміти:

- обирати та поєднувати матеріали відповідно до творчого задуму;
- застосовувати різні техніки для досягнення художнього результату;
- моделювати та створювати авторські предметні вироби;
- творчо вирішувати практичні завдання, пов'язані з проєктуванням і виготовленням декоративних об'єктів.

Компетентності та програмні результати навчання згідно ОП.

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей та програмних результатів:

- **Загальні компетентності (ЗК)**

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

- Спеціальні (фахові компетентності) (СК)

СК1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.

СК3. Здатність використовувати знання та практичні навички з сценографії з метою найвиразнішого розкриття концепції і змісту драматичного твору та його художнього втілення.

СК8. Здатність до використання сучасних інформаційно комунікативних технологій в контексті проведення мистецтвознавчих та реставраційних досліджень.

СК9. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт декоративного мистецтва.

- Програмні результати навчання

ПРН3. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

ПРН5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі декоративного мистецтва.

ПРН6. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітній та музейній справах.

ПРН7. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.

ПРН12. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі.

ПРН13. Вибудувати якісну та розгалужену систему комунікацій, представляти результати діяльності у вітчизняному та зарубіжному науковому і професійному середовищі.

ПРН14. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.

ПРН15. Планувати професійну діяльність у сфері декоративного мистецтва відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку

3. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання		
Денна	1	1,2	5	150		60				90		Залік 1 семестр, екзамен 2. семестр
Заочна												

3.1. Загальна інформація

Освітній компонент «Професійна майстерність» призначена для студентів закладів вищої освіти за спеціальністю ВЗ «Декоративне мистецтво та ремесла». Вона надає студентам можливість розвивати свої практичні навички, виконуючи та розробляючи власні творчі роботи. У процесі навчання студенти застосовують різноманітні ручні техніки та методи, що дозволяють реалізувати індивідуальні художні задуми. Ця компонента сприяє розвитку професійних умінь, що є основою для подальшої роботи в сфері образотворчого та декоративного мистецтва, а також у галузі культури та мистецтва.

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин														
	усього	денна форма					Заочна форма								
		усього	у тому числі					усього	у тому числі						
			лекц.	прак./с емін.	лаб .	інд .	с.р.		лекц.	прак./сем.	лаб	ін д	с.р .		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 1. Створення готових декоративних виробів, ансамблів чи комплектів у різних напрямках мистецтва.														
Тема 1. Накопичення аналогів та прототипів.	7		2			5									

Тема 2. Складання технологічної карти.	8		3			5						
Тема 3. Підготовка матеріалів та обладнання.	10		5			5						
Тема 4. Розробка концепції авторського декоративного виробу Створити ескіз авторського декоративного виробу, який поєднує традиційні та сучасні елементи.	40		15			25						
Тема 5. Оздоблення та фінальне завершення виробу.	15		5			10						
Разом за ЗМ1	80		30			50						
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 2. Ансамбль творів з тематичним навантаженням на основі національної спадщини.											
Тема 1. Характерні особливості форми декоративних виробів	15		5			10						
Тема 2. Виправлення помилок та практичності у першому модулі.	20		10			10						
Тема 3. Робота над індивідуальним авторським виробом прикладного мистецтва.	20		10			10						
Тема 4. Завершальний етап авторського твору. Підбиття підсумків.	15		5			10						
Разом за ЗМ2	70		30			40						
Усього годин	150		60			90						

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
1	<p>Накопичення аналогів та прототипів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз традиційних декоративних виробів різних етнорегіонів України. 2. Вивчення сучасних тенденцій у декоративно-прикладному мистецтві. 3. Формування банку візуальних аналогів (фото, каталоги, музейні зразки). 	7
2	<p>Складання технологічної карти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура технологічної карти виробу. 2. Послідовність операцій та їх логічний взаємозв'язок. 3. Вибір інструментів та технік відповідно до задуму. 	7
3	<p>Підготовка матеріалів та обладнання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вибір основного та допоміжного матеріалу. 2. Характеристика сучасних і традиційних матеріалів. 3. Підготовка робочого місця, безпека праці. 	7
4	<p>Розробка концепції авторського декоративного виробу Створити ескіз авторського декоративного виробу, який поєднує традиційні та сучасні елементи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуалізація ідеї: від задуму до художнього образу. 2. Поєднання традиційних мотивів і сучасних тенденцій. 3. Презентація концепції в усній та візуальній формах. 4. Художнє моделювання форми та декору. 5. Використання комп'ютерних програм і ручної графіки. 6. Проблема стилізації та інновацій у декоративному мистецтві. 	7
5	<p>Оздоблення та фінальне завершення виробу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Техніки декоративного оздоблення (інкрустація, розпис, тиснення тощо). 2. Фінальна обробка поверхні та захист виробу. 3. Критерії художньої довершеності. 	7
6	<p>Характерні особливості форми декоративних виробів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форма як художній і функціональний чинник. 2. Традиційні й сучасні інтерпретації форми. 3. Роль пропорцій, масштабу та стилізації. 	7
7	<p>Виправлення помилок та практичності у першому модулі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз і корекція виконаних етапів роботи. 2. Типові помилки у процесі створення декоративних виробів. 3. Принципи удосконалення та повторного виконання. 	7
8	<p>Робота над індивідуальним авторським виробом прикладного мистецтва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вибір напрямку авторського проєкту. 2. Розробка власної технології виготовлення. 3. Самостійна практична реалізація виробу. 	6

9	<p>Завершальний етап авторського твору. Підбиття підсумків</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Презентація готового виробу. 2. Аргументація художньо-образного та технологічного рішення. 3. Колективне обговорення та оцінювання. 	5
---	---	---

Тематика семінарських занять – навчальним планом не передбачена

Тематика лабораторних занять – навчальним планом не передбачена

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) – навчальним планом не передбачені

Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання спрямовані на розвиток практичних і теоретичних навичок студентів, забезпечення глибокого розуміння принципів декоративно-прикладного мистецтва та вдосконалення їх професійної майстерності.

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	кількість балів
1	Накопичення аналогів та прототипів	Пошук і відбір зразків декоративних виробів у музейних каталогах, онлайн-бібліотеках та архівах. Оформлення альбому аналогів.	1 0
2	Складання технологічної карти	Опрацювання літератури та відеоматеріалів щодо технологій обробки матеріалів. Самостійне складання пробної технологічної карти.	1 0
3	Підготовка матеріалів та обладнання	Дослідження фізико-художніх властивостей обраного матеріалу. Підготовка опису інструментів та правил безпеки.	1 0
4	Розробка концепції авторського декоративного виробу Створення ескізу авторського декоративного виробу	Написання концептуальної пояснювальної записки. Підбір візуальних матеріалів для майбутнього ескізу. Виконання серії начерків вручну та у графічних редакторах. Аналіз різних варіантів.	1 0
5	Оздоблення та фінальне завершення виробу	Вивчення технік оздоблення (на основі джерел та майстер-класів). Виконання пробних вправ на допоміжних матеріалах..	1 0
6	Характерні особливості форми декоративних виробів	Порівняльний аналіз традиційних і сучасних форм. Створення схематичних таблиць пропорцій і стилізацій.	1 0

7	Виправлення помилок та практичність у першому модулі	Самоаналіз власних робіт та підготовка звіту з виявленням помилок. Розробка плану їх усунення.	1 0
8	Робота над індивідуальним авторським виробом	Підготовка власного проекту: вибір напрямку, складання технологічної карти, підбір матеріалів.	1 0
9	Завершальний етап авторського твору. Підбиття підсумків	Підготовка мультимедійної презентації та письмової рефлексії щодо виконаної роботи.	1 0

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

1) Традиційні дидактичні методи та прийоми:

- **словесні:** лекція, пояснення, бесіда, дискусія, повідомлення, опитування;
- **наочні:** демонстрація зразків декоративних виробів, ілюстрацій, схем і таблиць; використання мультимедійних презентацій, фото- та відеоматеріалів, електронних ресурсів;
- **практичні:** виконання вправ і завдань з розробки ескізів, практичні роботи з матеріалами та техніками.

2) Інноваційні методи навчання:

- проблемне навчання (аналіз художніх і технологічних ситуацій, що потребують творчого вирішення);
- контекстне навчання (інтеграція наукових досліджень, етнографічних матеріалів та практичної діяльності);
- особистісно-орієнтоване навчання (індивідуальні проекти здобувачів освіти);
- метод проєктів (створення авторського декоративного виробу як цілісного результату навчальної діяльності);
- елементи експериментального навчання (пошук нових художніх та технологічних рішень);
- використання технології «перевернутого класу» (самостійне ознайомлення з теоретичними матеріалами та їх подальше застосування у практичній роботі).

3) Інтерактивні методи навчання:

- корпоративне навчання (робота в парах, малих групах над створенням колективних ескізів або технологічних карт);
- колективно-групові форми («велике коло», мозковий штурм, фасилітовані дискусії з аналізу традиційних і сучасних декоративних форм);
- метод «навчаючи – вчуся» (презентація власних досліджень і практичних напрацювань з подальшим обговоренням у групі);
- презентація та захист індивідуальних авторських виробів (з аргументацією художнього й технологічного рішення);
- елементи навчального тренінгу, спрямованого на розвиток креативності, художньо-образного мислення та візуальної культури.

Система контролю та оцінювання

Види контролю

1. Поточний контроль – найбільш доцільний для оцінювання практичних і творчих навичок:

- **усне опитування** на семінарських та практичних заняттях (фронтальне або індивідуальне) для перевірки теоретичних знань про матеріали, техніки та історію декоративного мистецтва;
- **письмовий контроль** у формі есе, рефератів, конспектів, термінологічних диктантів або самостійних аналітичних записок, що стосуються аналізу традиційних і сучасних прикладів декоративного мистецтва;

- **тестовий контроль** (за потреби) у системі Moodle – для перевірки базових знань про техніки, матеріали, естетичні поняття та історію декоративного мистецтва;
- **рубіжний контроль** – письмові або автоматизовані контрольні роботи після завершення змістових модулів, що включають аналіз практичних проєктів і творчих рішень студентів.

2. Підсумковий контроль – оцінка результатів комплексної практичної та творчої діяльності:

- **екзамен у формі презентації авторського виробу**, аргументація художнього і технологічного рішення, оцінювання творчого підходу, стилізації та інноваційних рішень (максимально – 40 балів).

Форми контролю

- **Індивідуальний контроль** – кожен студент виконує свій авторський проєкт та ескіз, оформлює технологічну карту, презентує виріб;
- **Груповий контроль** – робота в малих групах над аналізом традиційних та сучасних аналогів, обговорення концепцій і спільна розробка ескізів;
- **Фронтальний контроль** – колективне обговорення технік, ескізів та виконаних завдань для виявлення слабких місць та методичних недоліків;
- **Взаємний контроль** – взаємна оцінка робіт студентів, коментування і рекомендації, активізація критичного мислення та творчого аналізу;
- **Самоконтроль/програмований контроль** – перевірка власних ескізів, технологічних карт та виконаних завдань, самостійне коригування помилок.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за одне практичне заняття або окремий вид роботи, включно з етапами самостійної підготовки – **6 балів**.

- **5–6 балів, «відмінно»** – студент повністю та послідовно реалізував усі етапи створення авторського декоративного виробу, аргументовано обґрунтував концепцію та технологічні рішення, продемонстрував високий рівень володіння матеріалом, інструментами та техніками. Презентація роботи була логічною, креативною, з використанням широкого спектру джерел, сучасних технологій та інтернет-ресурсів. Під час практичних занять студент проявив професійну майстерність, самостійність та активність.
- **3–4,9 бала, «добре»** – студент правильно виконав основні етапи проєкту, розкрив концептуальні та технологічні аспекти роботи, допустив незначні неточності у аргументації або презентації. Практичні навички відповідають професійному рівню, творчий виріб виконаний якісно, із застосуванням кількох джерел і грамотних художніх рішень.
- **2–2,9 бала, «задовільно»** – студент частково виконав завдання, концепція або технологічне рішення виробу розкриті неповно; демонстрація навичок практичної майстерності обмежена, використано мінімум джерел. Під час презентації та практичних вправ допущено суттєві помилки або неточності, рівень професійної майстерності не відповідає очікуваному для магістерського рівня.
- **1–1,9 бала, «незадовільно»** – студент не виконав завдання, не зміг сформулювати концепцію виробу, практичні навички продемонстровані поверхово, аргументація та презентація відсутні або виконані формально. Виконана робота не відповідає критеріям професійної майстерності.

Поточний контроль за виконанням усіх складових практичного проєкту здійснюється **згідно з графіком виконання завдань** та проводиться через проміжні перевірки на кожному етапі та в кінці кожного змістового модуля.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Оцінювання самостійної роботи базується на таких критеріях: **повнота виконання завдання, рівень творчої та аналітичної обробки матеріалу, якість оформлення, здатність до презентації результатів та аргументації власних рішень.**

Максимальна кількість балів за одне самостійне завдання – **1,5 бала**, які враховуються у загальній сумі балів поточного та рубіжного контролю. Самостійні завдання спрямовані на розвиток професійних навичок, формування творчого мислення та здатності до самостійного проєктного та технологічного рішення виробів декоративного мистецтва.

Під час оцінювання завдань для самостійної роботи студентів враховується:

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість;
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів;
3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилання на використану літературу і джерела.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Форма проведення – перегляд робіт

Максимальна кількість балів, отримана студентом за екзамен – **40 балів.**

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю (**екзамен**) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою.**

Критерієм підсумкового оцінювання

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА. Під час занять відбувається жива комунікація, обмін ідеями і пропозиціями між студентами та викладачами щодо реалізації творчого задуму. Позитивно впливає на оцінювання активна творча діяльність студента та власна концепція вирішення поставлених завдань згідно тем.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ. Не допустимим є спізнення та пропуски занять студентами без поважних причин. Всі пропущені теми студент повинен опрацювати самостійно і здати необхідні графічні вправи передбачені темою.

Оцінювання відбувається за накопичувальною системою – поступово, якщо кількість пропущених занять без поважних причин становить 50%, то студент не може отримати більше 60 балів, оскільки не зміг засвоїти матеріал на належному рівні.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ЗВО без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)									Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2				40	100
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	40	100
2	3	5	15	5	5	10	10	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Що означає поняття «професійна майстерність» у сфері декоративного та образотворчого мистецтва?
2. Які основні складові професійної майстерності художника?
3. Як розвиток технічних навичок впливає на рівень творчої майстерності?
4. Яку роль відіграє художнє мислення у професійному розвитку?
5. Як поєднання традиційних і сучасних методів впливає на майстерність?
6. Які етапи формування професійних компетентностей у художника можна виділити?
7. Які фактори сприяють підвищенню рівня професійної майстерності?
8. Як аналіз аналогів і прототипів допомагає вдосконалювати професійні навички?
9. Чому важливо дотримуватися послідовності у виконанні професійних завдань?
10. Як критична оцінка власної роботи впливає на розвиток майстерності?
11. Які способи вдосконалення техніки та стилю є найбільш ефективними?
12. Як практика і експериментування сприяють розвитку професійних навичок?
13. Які аспекти художньої діяльності потребують постійного самовдосконалення?
14. Як міждисциплінарні знання впливають на професійну майстерність?
15. Яким чином професійна етика і відповідальність формують майстерність у художника?

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати **неформальної/інформальної освіти** з проблеми, що відповідає тематиці курсу («Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-for-malnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>); «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6) (<https://www.chnu.edu.ua/media/ujmf2ufm/polozhennia-pro-kontrol-i-otsiniuvannia-rezul-na-ych-zdobuvachiv.pdf>). Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/>).

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Рекомендована література

Основна література

1. Будзан А. Ф. *Різьба по дереву в західних областях України (XIX–XX ст.)*. – Київ: Вид-во АН УРСР, 1960. – 106 с.
2. Станкевич М. *Українське художнє дерево XVI–XX ст.* – Львів: Афіша, 2002. – 480 с.
3. Гаврилюк Р. М. *Декоративно-ужиткове мистецтво Вижницької школи: традиції та новаторські творчі концепції*: дис. ... канд. мистецтвозн. – Львів: ЛНАМ, 2020. – 243 с.
4. Біленкова С. В. *Чернівці – духовна скарбниця європейської художньої культури* // Науковий журнал "Персонал", № 6 (11), 2000. – С. 48-50.
5. Коротун І. В. *Архітектурні імперативи містобудівного розвитку Чернівців періоду грондерства*. The XVIII International Scientific and Practical Conference, Florence, 2022. – 677 p.
6. Кожолянко Я. І. *Буковинський традиційний одяг = Traditional dress of Bukovina*. Чернівці; Саскатун: Т-во "Буковина", 1994. – 260 с.: іл.
7. Варивончик А. В. *Художні промисли України: генеза, історична еволюція, сучасний стан та тенденції*. Київ: Ліра-К, 2019. – 552 с.
8. Дяків М. *Світські меблі Східної Галичини кінця XIX – початку XX ст.* // Мистецтвознавчі студії. – Івано-Франківськ: ПНУ ім. В. Стефаника, 20[рік видання]. – С. 29-39.
9. Селівачов М. Р. *Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія)*. – Київ, 2009. – 408 с.
10. Моздир М. І. *Різьбярство / Гуцульщина. Історико-етнографічне дослідження*. – Львів: Наукова думка, 1987. – 470 с.

Додаткова література

1. Жаворонков В. П. *Дивлячись у майбутнє. Народне мистецтво*. 2007. № 1-2. – С. 61
2. Суха Л. М. *Художні металеві вироби українців Східних Карпат другої половини XIX – XX ст.* – К., 1959. – 104 с.
3. Долеско С. В. *Мистецтвознавчий трансфер українського народного вбрання у державних протокольних заходах* // Вісник Національної академії культури і мистецтв, 2021, № 1. – С. 84–89.
4. Кара-Васильєва Т. В. *Українська сорочка (Таємниці чарівної нитки)*. Київ: Мистецтво, 1982. – 146 с.
5. Захарчук-Чугай Р. В. *Українська народна вишивка: західні області УРСР*. Київ: Мистецтво, 1988. – 190 с.
6. Матійко О. В., Прокопенко Н. О. *Живопис в розробці сучасного інтер'єра: види, способи розташування, композиції в просторовому середовищі* // Науковий вісник НУК імені адмірала Макарова, 2023.
7. Пилипчук О. Д., Кащенко О. В., Полубок А. П. *Художньо-композиційні методи впровадження арт-об'єктів у дизайні інтер'єру* // Теорія та практика дизайну. К.: НАУ, 2024. – С. 153–159.
8. Gucci та Vita Кін. *Спільна колекція дому моди та українського дизайнера* [Електронний ресурс] : <https://eds.ua/blog/article/gucci-feat-vita-kin>
9. Що потрібно знати про мистецтво в інтер'єрі: поради архітектора та колекціонера [Електронний ресурс] : <https://nv.ua/ukr/ukraine/sovremennaya-arhitektura-chastnogo-doma/yak-vikoristovuvati-mistectvo-v-inter-yeri-dlya-zatishku-v-budinku-arhitektor-ta-kolekcioner-50196970.html>
10. Вишня Н., Нечипоренко А. *Кольорознавство в академічному живописі* // Функції дизайну в сучасному світі: виміри 2024. – С. 14–16.

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyavlennia-ta-za-pobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-a-fedkovycha/>), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

(<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-a-fedkovycha/>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.

